



Datum: 11.12.2017

Medij: Dnevnik

Rubrika: Kultura

Autori: N. Pejčić

Теме: UJVIDEKI SZINHAZ / Novosadsko pozorište

Naslov: Dobronameran čovek, a loš kralj

Napomena:

Površina: 531

Tiraž: 10000



Strana: 10

ПРЕДСТАВА „ЕДВАРД II“ НОВОСАДСКОГ ПОЗОРИШТА / УЈВИДЕКИ СИНХАЗА ПРЕМИЈЕРНО 15. ДЕЦЕМБРА

Добронамеран човек, а лош краљ

Нова представа "Едвард II" Новосадског позоришта / Ујвидеки синхаз, коју по тексту Кристофера Марлоуа режира Роберт Ленард, премијерно ће бити изведена у петак 15. децембра, и на глумачку сцену поново увести Золтана Пушкаша. После десет година редитељске каријере, у којој је режирао представе у Новом Саду, Суботици, и у суседној Мађарској и Румунији, Золтан Пушкаш се сада враћа као глумац на својој матичној сцени.

Ево га сада у улози краља Едварда II, који лоше влада, хомосексуалца који протежира своје изабранике, у причи из 14. века, коју је написао Марлоу, сведок ренесансног 16. века, а представа се игра у садашњем времену, али открива исте грехове, склоности, страсти, завере, мрачне чинове... О томе да ли се нешто, кроз време, променило у перцепцији његове личности, у (зло) употреби његових личних склоности у политичке сврхе, односно у разрачуна са њим, редитељ Роберт Ленард говори за наш лист да није, и да се одувек радило управо о томе, мада се хомосексуалност различито третира у одређеним временским периодима у историји Европе, и позитивно и негативно.

Кроз 20. век се гледање на то непрестано мењало, како Ленард сматра, не из идеолошких разлога, већ политичких. Код нас је тренутно изузетно компликована и чудна ситуација, јер се представљамо као да смо либерални и отворени према ЛГБТ популацији, а, како истиче Ленард, реалност у главама у Србији, и уопште у средњој Европи, притом мислећи и на Мађарску и Хрватску, тотално је



фото: Р. Хашић

тално нечем другом у Едвардовом случају, јер он баш није добар политичар, а геј је, или бисексуалац или барем квир, и ту долази до неке замене тезе, по нама намерне - објашњава Ленард.

Сумњу да би можда Едвард другачије прошао да је био макар умеренији, Ленард распршује тиме што указује да би то исто био политички проблем и уопште проблем приватног живота, чак и када би жена била у питању, и када би протежирао њене најближе.

- Исти је проблем и вероватно би се сви исто побунили и у том

њим, јер губи објективност о ситуацији. Касније, чак и ако би вратио неку објективност, не би могао више да помогне, зато што је држава већ у распаду - напомиње Ленард.

Овај комад обухвата 19 година владавине Едварда II, који у тај круг улази као тотално наивна особа, која само жели да буде са својим миљеником, подсећа Ленард, а после 19 година умире веома трагично и веома незаслужено, с обзиром на мучитељски начин на који су га убили.

- Ми смо то мало мењали у сценском смислу. Хтели смо да то убиство остане, јер је симбол, и то је и тада био. Постоји и случај његовог другог љубавника Спенсера, кога убију тако што га кастрирају и то веома дуго, на главном тргу Лондона. И то је исто симболично убиство, које је итекао било у моди у то време - напомиње Ленард.

У представи се користе камере и компјутери, а и сценографија је сведена и њен средишњи део је - туш кабина.

- Прво смо се определили да радимо у данашњем костиму, са данашњим оружјем, јер смо одлучили да нећемо мачевати, онда смо сценографикиња Нора Арва и ја стигли веома брзо до тога да централни елемент сценографије буде неки најинтимнији простор. Размишљали смо и о кадама и о

спаваћој соби, али некако смо на крају стигли до туш кабине, која је заиста интима једног човека, у коју не пушта било кога - објашњава Ленард.

Међутим, то место интима ипак није заштићено од камера и мобилних телефона, те се снимају и оргије, а убиство које се ту дешава буде пренешено преко лајв - стрима.

Постоји и интерактивна димензија ове представе, јер млади Мортимер редовно разговара са публиком, тражећи од ње дозволу да убије Гавестона, и да он мења краља, што указује да данас постоји посредник у доношењу одлука у демократском систему, а то је народ, али да он, и то веома добро знамо, може лако да мења своје ставове.

Уз Золтана Пушкаша у представи још играју: Бенце Салаи (Еди), Иштван Кереси (Едмунд Кент), Арпад Месарош (Гавестон/Лајтборн), Андреа Јанковић (Изабела), Јудит Ласло (Маргарет), Атила Немет (Стратфорд), Ливиа Банка (Лејди Мортимер), Даниел Гомбош (Мортимер), Атила Гириц (Старији Спенсер), Роберт Ожвар (Спенсер) и Габор Понго (Рајс ал Хоуел). Адаптацију по драми "Едвард II", и по Холиншедовој хроници начинио је Роберт Ленард. Сценографикиња и костимографикиња је Нора Арва, а композитор је Давид Клем.

Н. Пејчић

Даје све, свима, од срца

- Мислим да у неком смислу ја личим на Едварда, или он на мене. Није уопште лако направити овај лик. Он је добар човек, коме је најважнија љубав. Званично сви знају да он има жену, али Едвард воли мушкарца. Проблем је у томе што он треба да буде краљ, али није добар у том смислу. Не бави се политиком, не зна шта је политика, даје све, свима, од срца. Он је јако добар човек, само није за краља - наводи Золтан Пушкаш о свом лику, додајући да није лако вратити се на глумачку сцену после десет година, и глумити овако комплексан лик.

другачија, јер је то заправо изузетно хомосексуална средина. Хомосексуалност је био идеалан изговор да Едвардови противници крену у политичку борбу против њега.

- На Западу постоји генијалан назив за то: пинквашинг, који упућује на употребу сексуалног идентитета у политичке сврхе. Тако нешто се дешава овде, и по тексту и по историји Енглеске. Реч је о то-

случају, само овако је још проблематичније, јер се Едвард заљубљује у проблематичне мушкарце. И Гавестон и Спенсер су изузетно проблематични људи, слеткарши који су то били и пре везе са њим. Он то једноставно не препознаје. Чак у једном тренутку стари Мортимер каже у комаду да је краљ заправо добронамеран и заљубљен и то је једини проблем са

